

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.284/2025/4.

A felperes:

(felperes neve) (lakcím)

A felperes jogi képviselője:

dr. Pomázi Ügyvédi Iroda (dr. Pomázi László ügyvéd, iroda címe)

Az alperes:

(alperes neve) (lakcíme)

Az alperes képviselője:

Dr. Maklári-Klekner Szabolcs Péter (ügyvéd címe)

A per tárgya:

végrendelet érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 20.P.20.088/2024/36.

A fellebbezést benyújtó fél és fellebbezés száma:

felperes, 20.P.20.088/2024/37.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 1.604.470 (egymillió-hatszáznégyezer-négy százhetven) Ft másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 2.500.000 (kettőmillió-ötszáz ezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] Az elvált családi állapotú néhai (örökhagyó neve) (továbbiakban: örökhagyó) 2022. április hó 12. napján végintézkedés és leszármazók hátrahagyásával hunyt el.

[2] Az örökhagyó az évek során az alábbi végintézkedéseket tette.

[3] A felperes és az örökhagyó 2013. január 9. napján „Öröklési közös nyilatkozat” elnevezésű okiratot készítettek, amelyben az örökhagyó kijelentette, hogy a (ingatlan 1. címe) és (ingatlan 2. címe) szám alatti ingatlanai, az abban található ingóságai, valamint követelései, továbbá bárhol fellelhető vagyona tekintetében a felperest nevezi meg örökösének halála esetére. Kijelentette, a felperes (....) nevű gyermekét unokájának tekinti, részére a megjelölt vagyontárgyakat juttatja és (asszonynév), született (leány leánykori neve)t, leányát az örökségből érdemtelenység miatt kitagadja.

[4] A felperes és az örökhagyó 2013. május 22. napján öröklési szerződést kötöttek, melyben az örökhagyó a felperest nevezte örökösévé halála esetére a (ingatlan 1. címe) szám alatti ingatlan és abban lévő összes ingóságait illetően. Ugyanezen a napon Budapesten írásbeli magánvégrendeletet is készített az örökhagyó a felperes javára, melynek tárgya (ingatlan 2. címe) szám alatti ingatlan egésze és az abban, illetőleg bármely helyen fellelhető mindennemű ingósága és követelése volt. Kijelentette, hogy a felperest lányának, annak (....) nevű gyermekét unokájának tekinti és saját lányát, (asszonynév)t érdemtelenység miatt kitagadja a kötelesrészt kiterjedően is.

[5] Az örökhagyó 2018. február 21. napján ügyvéd közreműködésével írásbeli magánvégrendeletet készített, és általános, kizárólagos örököséként (személy neve)t (későbbi nevén személy új neve) jelölte meg, míg mindhárom gyermekét kitagadta az örökségből a kötelesrészt nézve is.

[6] Az örökhagyó 2018. augusztus 24. napján írásbeli magánvégrendeletében kizárta az örökségből gyermekeit és (unoka neve) nevű unokáját – a kötelesrésztől is megfosztotta őket –, továbbá visszavonta a 2018. február hónapban (személy neve) javára tett végrendeletet és kijelentette, hogy a végrendelet aláírásának időpontját megelőzően tett valamennyi végintézkedése hatályát veszti.

[7] Az örökhagyó 2022. március 12. napján kelt magánvégrendeletében ismét visszavonta korábbi végrendeleteit és az alperest minden ingó és ingatlan, pénzügyi eszköz, kezelt vagyona és gépjárművei kizárólagos örökösévé tette, gyermekei és unokái örökségből – kötelesrészből is – történő kizárását megerősítette.

[8] A felperes 2017. augusztus hó 22. napján pert indított az örökhagyóval szemben cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezés iránt a X Járásbíróságon (továbbiakban: járásbíróság). A járásbíróság (...) /4. számú végzésével elrendelte a per jogerős befejezéséig terjedő időtartamra a (ingatlan 2. címe) szám alatti ingatlan zárlatát, és az alperes részére ideiglenes gondnok kirendelését. A járásbíróság végzése alapján a (.....) Megyei Gyámhivatal X Járási Hivatala (továbbiakban: gyámhivatal) 2017. november 8. napján kelt határozatával zárgondnokot és örökhagyó részére ideiglenes gondnokot rendelt ki, az ideiglenes gondnokkirendelés egyéb mellett az örökhagyó örökösödési ügyeire is vonatkozott.

[9] A járásbíróság (...) /10. számú, 2017. november 16. napján kelt végzésével a zárlatot és az ideiglenes gondnok kirendelését elrendelő 4. sorszámú végzést hatályon kívül helyezte. A gyámhivatal a járásbíróság végzése alapján 2017. december 5. napján kelt határozatával felmentette a hivatásos gondnokot a zár- és ideiglenes gondnoki tiszte alól, melyről 2017. december 6. napján kelt levelében tájékoztatta az örökhagyót.

[10] A bíróság 2017. november 16. napján kelt 11. sorszámu végzésével megszüntette a pert, mely a felperes fellebbezése folytán a másodfokú eljárásban hozott helybenhagyó végzéssel vált jogerőssé 2018. október hó 18. napján. A jogerős végzésben a Y Törvényszék azt állapította meg, hogy a felperesnek nem volt joga a gondnokság alá helyezést kezdeményezni, mert nem tartozik a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (továbbiakban: Ptk.) 2:28. § (1) bekezdése szerinti hozzátartozói körbe.

[11] Az örökhagyó nem állt gondnokság alatt.

A kereseti kérelem és az alperes ellenkérelme

[12] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az örökhagyó 2022. március 12. napján kelt írásbeli magánvégrendelete egyfelől alaki hiba, másfelől az örökhagyó végrendelkezési képességének hiánya miatt érvénytelen, továbbá kérte az alperes perköltségben történő marasztalását. Jogalapként a Ptk. 7:1-3. §-ait, 7:17. § (1) bekezdését és 7:37. § (3)-(4) bekezdését jelölte meg. Ezen túl hivatkozott a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (Hety.) 6. § (1) bekezdés f) pontjára, és 114. §-ára.

[13] Előadta, a 2013. január 9. napján kelt „Öröklési közös nyilatkozat” és az ezzel egyező tartalmú 2013. május 22-i keltű végrendelet alapján a hagyatéki egészét örökölné. Ennek alapján megtámadja az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzést a törvényes határidőn belül. Vitatta, hogy az alperes javára szóló végrendeletet az örökhagyó írta alá. További érvelése szerint végrendelkezéskor az örökhagyó végrendelkezési képessége teljes egészében hiányzott, amit a bíróság előtt (...) szám alatt folyamatban volt perben beszerzett (orvos neve)-féle elmeorvos szakértői vélemény egyértelműen igazol.

[14] A perbeli legitimáció hiányával kapcsolatos alperesi védekezés kapcsán azzal érvelt, érvénytelen az a végrendelet, amellyel az örökhagyó az összes korábban tett végintézkedést visszavonta, mert ekkor 2018. augusztus 24-én az örökhagyó ideiglenes gondnokság alatt állt és a végrendelkezés érvényességéhez az eseti gondnok jóváhagyására lett volna szükség. A bíróság előtt folyamatban volt per jogerős megszüntetéséig, azaz 2018. október 18. napjáig állt fenn a gondnokság. Ha ez a végintézkedés érvénytelen, akkor a 2013. május 22. napján kelt végrendelet alapján örökölné, ezért jogosult a 2022. március 12-i keltű végrendelet megtámadására.

[15] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Elsődlegesen a felperes perbeli legitimációjának hiányára hivatkozott. Hangsúlyozta, hogy a 2018. augusztus 24. napján készült okirat szerint az örökhagyó visszavonta minden korábbi végrendelkezését, ekként a 2013. május 22. napján a felperes javára tett végrendeletet is, melynek következtében a felperesnek a Ptk. 7:37. § (2) bekezdése szerint nincs megtámadási joga. Vitatta, hogy az örökhagyó 2018. augusztus 24. napján kelt végrendelet időpontjában ideiglenes gondnokság hatálya alatt állt, ezért érvényesen végrendelkezhetett jóváhagyás nélkül. Ezt igazolja, hogy a bíróság a zárgondnok és ideiglenes gondnok kirendelését elrendelő 4. sorszámu végzését 2017. november 16. napján hatályon kívül helyezte, majd a gyámhivatal 2017. december 5. napján kelt határozatával a hivatásos gondnokot is felmentette. Azonban, ha ez nem így történt volna, akkor sem lett volna alkalmas joghatás kiváltására az ideiglenes gondnokot kirendelő határozat, mert a felperes nem indíthatta volna meg a gondnokság alá helyezési eljárást a Ptk. szerinti hozzátartozói jogviszony hiányában, ezt a bíróság eljárást megszüntető határozatában is megállapította.

[16] Érdemben is vitatta a keresetet, mert a végrendelet valamennyi törvényes alaki feltételnek megfelel.

Az elsőfokú ítélet

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 3.000.000 forint perköltséget és megállapította, hogy az 1.500.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

[18] Az elsődleges alperesi védekezés kapcsán azt vizsgálta, hogy a felperes a Ptk. 7:37. § (2) bekezdése alapján jogosult-e megtámadni a per tárgyát képező végrendeletet.

[19] Rögzítette, a felperes nem vitatta, hogy az örökhagyó a 2018. augusztus 24. napján kelt végrendeletben az összes korábbi végintézkedését visszavonta, azonban arra hivatkozott, hogy ez az írásbeli magánvégrendelet érvénytelen, mert ekkor az örökhagyó ideiglenes gondnokság hatálya alatt állt, és csak a gondnoka jóváhagyásával tehetett volna érvényes végintézkedést.

[20] Utalva a Ptk. 7:41. § (1) bekezdésére, az örökhagyó korábbi végintézkedések visszavonására vonatkozó nyilatkozata hatályosságát abból a szempontból vizsgálta, hogy amikor azt tette, ideiglenes gondnokság hatálya alatt állt-e.

[21] Álláspontja szerint az alperes megfelelően igazolta, hogy a járásbíróság 2017. november 16. napján kelt végzésével hatályon kívül helyezte a zárlatot és az ideiglenes gondnok kirendelését elrendelő 4. sorszámú végzését, ezért a gyámhivatal 2017. december 5. napján kelt határozatával felmentette a hivatásos gondnokot a zár- és ideiglenes gondnoki tiszte alól. Az örökhagyó pedig 9 hónappal később, 2018. augusztus 24. napján tette azt a végrendelkezést, amelyben az összes korábbi végrendeletet, végintézkedést visszavonta. Mindebből következően az örökhagyó nem állt gondnokság hatálya alatt, nem volt gondnokolt és nem volt gondnoka sem a végrendelkezés időpontjában, ezért saját maga végrendelkezhetett. Ebből következően, ha a perbeli végrendelet érvénytelen lenne, akkor sem örökölné a felperes, mert nem teljesül a Ptk. 7:37. § (2) bekezdése szerinti feltétel, emiatt a felperes nem jogosult megtámadni az alperes javára tett végrendeletet. Miután a keresetet a felperes perbeli legitimációnak hiányából utasította el, nem kellett vizsgálnia a keresettel támadott végrendelet érvényességét és e körben a bizonyítási eljárást sem kellett lefolytatni.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[22] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és keresethatósági joga fennállásának megállapítását kérte azzal, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára és érdemben vizsgálja a 2022. március 12-i keltezésű végrendelet érvénytelenségét. Kérte az alperes kötelezését másodfokú perköltségeiben.

[23] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság perbeli legitimáció hiányára alapított keresetet elutasító döntése a 2018. augusztus 24-i végrendelet érvényességét illetően téves jogértelmezésen alapul. Az elsőfokú eljárásban az alperes által felmutatott 2018. augusztus 24-i végrendelet kapcsán nem vitatta, hogy abban az örökhagyó korábbi végrendeleteit visszavonta. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az örökhagyóval szembeni gondnokság alá helyezési perben ((...)) hozott végzések tartalma és a Y Törvényszék jogerős határozata (.....4.) milyen hatással volt a 2018. augusztus 24-i végrendeletre.

[24] Jogsabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a járásbíróság (...) szám alatti iratai beszerzése iránt nem intézkedett, és a bizonyítási indítvány mellőzését sem indokolta. Az iratbeszerzésre azért lett volna szükség, mert annak alapján megállapítható, hogy az

örökhagyó tehetett-e érvényes végrendeletet vagy sem a gondokság alá helyezési eljárás jogerős befejezéséig. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta vizsgálni, hogy a 2018. augusztus 24-i végrendelet a törvényes előírásoknak megfelel-e vagy sem.

[25] Hangsúlyozta, a felperes 2017. augusztus 22-én pert indított az örökhagyó ellen cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezés iránt a járásbíróság előtt. Az ebben a perben a járásbíróság által hozott határozatok időpontjai és a végrendelet keltének összevetéséből az adódik, hogy a végrendelet tételének időpontjában, 2018. augusztus 24-én az örökhagyó ideiglenes gondnokság alatt állt, ezért végrendelkezéséhez az eseti gondnok jóváhagyására lett volna szükség, amivel nem rendelkezett. A gondnokság a járásbíróság előtt folyamatban volt per jogerős megszüntetéséig, azaz 2018. október 18. napjáig állt fenn. Márpedig, ha ez a végintézkedés érvénytelen, akkor a 2013. május 22. napján kelt végrendelet alapján örökölne.

[26] Ha az elsőfokú bíróság szerint a gondnoksági perben hozott döntés nem érinti az örökhagyó gondnokság alatti voltát, illetőleg annak hiányát, akkor meg kellett volna vizsgálni a 2018. augusztus 24-i végrendelet törvényi előírásoknak való megfelelését, az örökhagyó végrendelkezési képességét és erre bizonyítási eljárást kellett volna lefolytatni. Mind a 2018. augusztus 24-i, mind a 2022. március 12-i végrendelet kapcsán az alaki hibák vizsgálata szükséges lett volna.

[27] Összegezve arra hivatkozott, hogy az örökhagyó a 2018. augusztus 24-i végrendeletét gondnokság alatt állása időszakában tette és az a törvényi előírások szerinti kellékhányban szenvedett. Az eseti gondnok jóváhagyása hiányában az nem tekinthető érvényes végintézkedésnek.

[28] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesnek 1.604.470 forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú költségei megfizetésére történő kötelezését kérte.

[29] Kifejtett indokai szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helytálló jogkövetkeztetésekre jutott, döntése sem anyagi jogi szempontból, sem eljárási szempontból nem jogszabálysértő.

[30] Kiemelte, a fellebbezés vélhetően elírás folytán tévesen hivatkozik a járásbíróság előtt (...) szám alatt folyamatban volt eljárásra, mert abban nem került sor ideiglenes gondnokrendelésre. Az ideiglenes gondnokrendelésre a járásbíróság előtti (.....) szám alatti eljárásban került sor. Ezen elsőfokú eljárásban született 4., 10. és 11. sorszámú végzések is rendelkezésre álltak, azokat az elsőfokú bíróság megvizsgálta, és helyesen értelmezte. A járásbíróság (.....)/4. számú végzésében nem helyezte az örökhagyót gondnokság hatálya alá, abban ideiglenes gondnokot rendelt a számára. A gondnokság alá helyezés és az ideiglenes gondnokrendelés közötti különbség, hogy előbbi esetben a joghatás kiváltására kizárólag jogerős bírósági ítélet alkalmas. Ebből következik, hogy a gyámhatóság általi ideiglenes gondnok kirendelés nem jelent gondnokság alá helyezést (cselekvőképtelenséget), mert arra csak a bíróság jogosult. Ezért az ideiglenes gondnokság alá helyezés megszűnése szempontjából a gyámhatóság határozatai az irányadóak, melyek az elsőfokú eljárásban szintén rendelkezésre álltak. Megjegyezte, a járásbíróság (.....)/10. számú végzésében a zárlatot és az ideiglenes gondnok kirendelését elrendelő végzést helyezte hatályon kívül, e végzés ellen pedig fellebbezésnek nem volt helye. A járásbíróság döntése nyomán a gyámhivatal 2017. december hó 5. napján kelt és 2018. január 2. napján jogerőre emelkedett határozatában a hivatásos gondnokot a zár- és ideiglenes gondnoki tiszte alól felmentette, ebből következően az örökhagyó 2018. augusztus 24. napján tehetett jognyilatkozatot, mert ideiglenes gondnokság hatálya alatt sem állt. Ezért nincs jelentősége annak, hogy a felperes a járásbíróság 11. sorszámú végzésével szemben fellebbezést terjesztett elő, és azt csak időben később bírálta el a másodfokú bíróság.

[31] Megjegyezte, a fellebbezésben a felperes keresetét már nem változtathatja meg, ráadásul a kereset nem az ideiglenes hatályú végzés megtámadására irányult, az már egyébként jogerősen elbírálásra került.

[32] Hangsúlyozta azt is, a felperes a 2018. augusztus 24. napján kelt végrendelet érvénytelenségét kizárólag azzal indokolta, hogy annak megtételekor az örökhagyó gondnokság alatt állt. A végrendelet érvénytelenségét a Ptk. 7:37. § (3) bekezdése szerint csak a megtámadásban érvényesített okból lehet vizsgálni, ezért az elsőfokú bíróság csak ebből a szempontból értékelte a bizonyítékokat. Az ellenkérelem ismeretében a felperes megváltoztathatta volna a keresetét a 2018. augusztus 24. napján kelt végrendelet érvénytelenségének megállapítására is, azonban ezt elmulasztotta, ezért az elsőfokú bíróságnak azt kizárólag a megtámadási ok megítélése körében kellett vizsgálnia. Miután az örökhagyó nem állt ideiglenes gondnokság hatálya alatt sem, a 2018. augusztus 24-i végrendelet érvényes és mivel ebben az örökhagyó visszavonta a felperes javára tett végrendeletét is, ezért nem jogosult megtámadni a per tárgyát képező javára szóló végrendeletet, mert az abban foglalt vagyontárgyakat illetően a felperes akkor sem örökölhetne, ha 2022. március 12. napján kelt végrendelet egyébként érvénytelen lenne.

[33] A jelen per alapját képező kereset tárgya kizárólag a javára szóló végrendelet érvénytelensége volt, annak vizsgálatát pedig csak akkor kell megkezdeni, ha a felperes jogosult a megtámadásra. Ez a joga nem áll fenn, mert az örökhagyó a javára szóló végrendeletet a 2018. augusztus 24. napján kelt keresettel nem támadott, tehát érvényes végrendelettel visszavonta. Keresetváltoztatásnak a Pp. 215. §-a értelmében a fellebbezésben már nincs helye, azaz felperes nem kérheti a 2018. augusztus 24. napján kelt végrendelet érvénytelenségének megállapítását.

Az ítéltábla döntésének indokai

[34] A fellebbezés nem alapos.

[35] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre tekintettel azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[36] A rendelkezésből következően a Pp. 371. § (1) bekezdésében foglaltak miatt korlátnak minősül, hogy a fellebbező fél milyen konkrét döntést kér a másodfokú bíróságtól a tekintetben, hogy az mennyiben változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését, vagy részét és azt milyen okból tegye, továbbá, hogy a fellebbező fél milyen anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést jelöl meg fellebbezése alapjául. Azzal tehát, hogy a fellebbező milyen határozott kérelmet és milyen indokkal ad elő, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért felülbírálat tárgyát és körét.

[37] A felperes fellebbezésben jogszabályhelyszerűen nem jelölte meg a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört, azonban az a jogorvoslati kérelem szöveges indokolásából megállapítható.

[38] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte, azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett azzal, hogy az általa az elsőfokú eljárásban hivatkozott és csatolni kért iratokat nem szerezte be. Másfelől arra hivatkozott, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokból téves következtetést vont le perbeli legitimációja hiányát illetően. Ezért jogorvoslati kérelmében tartalma szerint azt állította, hogy jogosult a perbeli végrendelet megtámadására, ezért keresete érdemben vizsgálendő.

[39] Mindezekből következően az ítéltáblától a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte.

[40] Az elsőfokú bíróság helyesen járt el amikor – figyelemmel az alperes ellenkérelmében előadottakra – elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az örökhagyó keresettel támadott 2022. március 12-i keltezésű végrendelete vonatkozásában a felperesnek van-e megtámadási joga (perbeli legitimációja). Amennyiben a felperes nem rendelkezik perbeli legitimációval, annak az a következménye, hogy a kereset érdemben nem vizsgálható, azt el kell utasítani.

[41] A Ptk. 7:37. § (2) bekezdése alapján a végrendelet megtámadására az jogosult, aki az érvénytelenség vagy a hatálytalanság megállapítása esetén maga örökölné, vagy a végintézkedéssel járó kötelezettségtől, vagy más tehertől mentesülne.

[42] Mivel a per tárgyát képező 2022. március 12-i keltű végrendeletben az örökhagyó örökösül az alperest nevezte meg, ezért azt kellett vizsgálni, hogy azt közvetlenül megelőzően tett 2018. augusztus 24-i keltezésű végrendelet alapján a felperes örökölné-e.

[43] Az nem volt vitás, hogy a 2018. augusztus 24-i keltezésű végrendeletben az örökhagyó – a tényállásban részletezett – korábbi végintézkedéseit visszavonta, köztük a felperes javára tett korábbi végrendeletét is. A Ptk. 7:41. §-a szerint a visszavont végrendelet hatálytalanná válik. Ezért a felperes nem örökölné az örökhagyó után, következésképp a per tárgyát képező végrendelet megtámadására legitimációval nem rendelkezik.

[44] Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a felperes a Pp. 170. §-ának megfelelő kereseti kérelmet csak a 2022. március 12-i keltezésű végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt terjesztett elő. Ugyanakkor nem volt akadálya annak az elsőfokú eljárásban, hogy az alperes ellenkérelmének előterjesztését követően az abban foglaltakra tekintettel keresetét megváltoztassa és kérje a 2018. augusztus 24-i végrendelet érvénytelenségének megállapítását is. Eerre azonban nem került sor, melynek következménye, hogy a 2018. augusztus 24-i keltű végrendeletet érvényesnek kell tekinteni. Másodfokú eljárásban fősabályként a keresetváltoztatás kizárt [Pp. 373. § (1) bekezdés].

[45] Ezért – miután a per tárgyát képező végrendeletet megelőzően tett végrendelet érvényes és abban az örökhagyó azt a végintézkedését is visszavonta, amely alapján a felperes örökölné – érdemben helyes az elsőfokú bíróság felperesi legitimáció hiányára alapított keresetet elutasító döntése.

[46] Megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes által hivatkozott okból a 2018. augusztus 24-i keltű végrendelet sem lenne érvénytelen. Ennek kapcsán fontos, hogy a fellebbezésben hivatkozott iratok beszerzése nélkül is érdemi döntés hozható az érvénytelenség kérdésében. A felperes azt állította, hogy a 2018. augusztus 24-i keltű végrendelet tételének időpontjában az örökhagyó gondnokság alatt állt. Ennek alapjaként arra hivatkozott, hogy vele szemben teljes cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezés iránti pert indított. Ezzel szemben a rendelkezésre álló iratokból egyértelműen – az elsőfokú bírósággal egyező indokok alapján – az állapítható meg, hogy az örökhagyó a végrendelet időpontjában még ideiglenes gondnokság hatálya alatt sem állt.

[47] A felperes 2017. augusztus 22. napján cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alá helyezés iránt indított pert az örökhagyóval szemben a X Járásbíróság előtt, mely (...) /4. sorszámú végzésével elrendelte a per jogerős befejezéséig a (ingatlan 2. címe) szám alatti ingatlan zárlatát és az örökhagyó részére ideiglenes gondnok kirendelését. Ennek megfelelően eljárva a (.....) Megyei Gyámhivatal X Járási Hivatal (továbbiakban: gyámhivatal) 2017. november 8. napján kelt határozatával zárgondnokul és az örökhagyó ideiglenes gondnokául gondnokot rendelt ki, az ideiglenes gondnok kirendelés az örökhagyó örökösödési ügyeire is vonatkozott. Azonban a X Járásbíróság 2017. november 16. napján

kelt (.....)/10. sorszámú végzésével hatályon kívül helyezte a zárlatot és ideiglenes gondnok kirendelését elrendelő 4. sorszámú végzését. Ennek folytán a gyámhivatal 2017. december hó 5. napján kelt határozatával a hivatásos gondnokot felmentette a zár- és ideiglenes gondnoki tiszte alól, melyről 2017. december 6. napján kelt levelében tájékoztatta az örökhagyót. A járásbíró 2016. november 16. napján kelt 11. sorszámú végzésével megszüntette a pert, amely ellen a felperes fellebbezése folytán eljárás másodfokú eljárásban helybenhagyás folytán az 2018. október 18. napján vált jogerőssé. A jogerős végzés azt állapította meg, hogy a felperesnek nem volt joga a gondnokság alá helyezést kezdeményezni, mert nem tartozik a Ptk. 2:28. § (1) bekezdése szerinti hozzátartozói körbe. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a járásbíró (.....)/10. sorszámú zárlatot és ideiglenes gondnok kirendelését elrendelő 4. sorszámú végzést hatályon kívül helyező végzése ellen nem volt helye fellebbezésnek. Ezért ettől az időponttól kezdődően még ideiglenes gondnoka sem volt az örökhagyónak, melyből következően az időben később, 2018. augusztus 24. napján a végrendelet tételének időpontjában ideiglenes gondnokság hatálya alatt sem állt.

[48] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[49] Az ítéltábla a rendelkező részben foglaltak szerint a pernyertes alperes által felszámított másodfokú költségekben marasztalta a felperest a Pp. 83. § (1), és 81. (1) bekezdése alapján.

[50] A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad, figyelemmel a felperes személyes költségmentességére (Pp. 102. §).

[51] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2026. március 11.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró